

USAHAWAN DAN KEUSAHAWANAN KITAR SEMULA

DI KELANTAN DAN TERENGGANU

Mohd Rafi Yaacob

USAHAWAN DAN KEUSAHAWANAN KITAR SEMULA

MOHD RAFI YAACOB

UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

© UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

Cetakan Pertama: Disember 2012

Tidak dibenarkan menciplak atau mencetak kembali mana-mana bahagian isi buku ini sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik rakaman atau lain-lain sebelum terlebih dahulu mendapat izin bertulis daripada

UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

ISBN 978-967-5782-38-1

Diterbitkan oleh:

Universiti Malaysia Kelantan
Kampus Kota
Karung Berkunci 36, Pengkalan Chepa,
16100 Kota Bharu,
Kelantan.

Tel : 09 - 771 7000

KATA ALUAN NAIB CANSELOR UMK

Assalamualaikum dan Salam Sejahtera

Saya mengucapkan syabas kepada Profesor Madya Dr. Mohd Rafi Yaacob dan kepada semua pihak yang terlibat dalam menjayakan buku ini yang bertajuk "Usahawan dan Keusahawanan Kitar Semula Di Kelantan Dan Terengganu". Saya berharap agar buku ini dapat memberi maklumat yang berguna kepada mereka yang secara langsung dan tidak langsung terlibat dengan perniagaan kitar semula di Malaysia. Kepada usahawan kitar semula Melayu di Kelantan dan Terengganu khasnya dan Malaysia amnya diharap maklumat yang didapati dari buku dapat menjadi pemangkin kepada pembangunan ekonomi bumiputera dan seterusnya menyumbang kepada anjakan paradigma golongan usahawan kitar semula bahawa aktiviti perniagaan yang mereka lakukan bukan sahaja menyumbang kepada pendapatan, aktiviti ekonomi tetapi juga kelestarian alam sekitar di negara kita.

Di samping itu juga, buku ini diharap berperanan menyumbang idea atau pembaharuan bagi meningkatkan lagi keberkesanannya aktiviti kitar semula di Malaysia kerana isu ini semakin mendapat perhatian di kalangan masyarakat dan juga pihak kerajaan. Maklumat yang didapati daripada usahawan-usahawan terlibat dapat menerapkan ilmu keusahawanan dalam usaha memantapkan serta membangunkan usahawan bumiputera yang lebih berdaya saing bagi mempercepatkan pencapaian matlamat Wawasan 2020 sejajar dengan hasrat kerajaan menjadikan Malaysia sebagai negara maju berpendapatan tinggi. Sejajar dengan hasrat Kementerian Pengajian Tinggi dan penubuhan Universiti Malaysia Kelantan yang ingin menerapkan elemen keusahawanan kepada siswa dalam pengajaran dan pembelajaran, buku ini yang dihasilkan berdasarkan pengalaman sebenar usahawan Melayu dalam industri ini amat sesuai dijadikan kajian kes. Oleh itu buku ini sesuai dibaca oleh pensyarah dan pelajar yang belajar kursus-kursus berkaitan dengan keusahawanan dan perniagaan. Saya berharap buku seperti ini dapat menyumbang ilmu keusahawanan dan manfaat yang diperolehi, membolehkan usahawan perniagaan kitar semula

dapat menjadikan perniagaan yang mereka ceburi berdaya maju kerana perniagaan ini mempunyai potensi besar pada masa akan datang. Penglibatan bumiputera dalam perniagaan ini dapat mempelbagaikan bidang dan sektor perniagaan yang boleh diceburi dan seterusnya menggalakkan penerokaan peluang-peluang perniagaan baharu yang mempunyai banyak potensi untuk berjaya berbanding perniagaan sedia ada yang telah banyak diceburi oleh usahawan bumiputera.

Akhir kalam, semoga buku ini dapat memberi manfaat kepada kita semua.

Wassalam,

Profesor Datuk Dr. Raduan Hj. Che Rose

Naib Canselor Universiti Malaysia Kelantan.

PENGHARGAAN

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga di atas kerjasama yang telah diberikan oleh semua pihak terutama kepada kesemua usahawan-usahawan kitar semula Melayu di Kelantan dan Terengganu. Persetujuan mereka untuk ditemubual dan menerima saya di premis mereka amatlah bermakna kepada saya. Saya juga merakamkan jutaan terima kasih kepada kesemua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di Kelantan dan Terengganu kerana memberi maklumat tentang senarai usahawan kitar semula yang berdaftar di bawah mereka. Penghargaan juga ke atas Universiti Malaysia Kelantan (UMK) yang membiayai penyelidikan saya melalui Skim Geran Penulisan Jangka Pendek (SGJP) yang mana hasil penyelidikan ini diterbitkan dalam bentuk buku.

Di samping itu juga saya merakamkan penghargaan kepada pihak lain yang turut serta memberi sokongan dan kerjasama, terutamanya Naib Canselor, Universiti Malaysia Kelantan, Profesor Datuk Dr. Raduan Hj. Che Rose dan Dekan Fakulti Keusahawanan dan Perniagaan, Profesor Dr. Mohamed Dahlan Ibrahim, dorongan dan sokongan untuk melihat pensyarah-pensyarah di Universiti Malaysia Kelantan (UMK) terlibat dalam penyelidikan penulisan dan seterusnya menghasilkan buku untuk bacaan ilmiah dan umum amatlah dihargai. Seterusnya, sokongan yang diberi oleh rakan-rakan pensyarah, kakitangan pentadbiran dan siswa di Fakulti Keusahawanan dan Perniagaan mewujudkan persekitaran kerja yang kondusif dan menjadi motivasi kepada saya untuk menghasilkan buku ini. Ucapan ribuan terima kasih juga kepada Irdawati Bt. Che Yacob yang menjadi pembaca pruf buku ini. Kesabaran beliau membaca ayat demi ayat dan rangkap demi rangkap untuk memastikan kesempurnaan buku ini amatlah dihargai.

Ucapan terima kasih kepada Penerbit Universiti Malaysia Kelantan yang memberi kerjasama sepenuhnya dalam penerbitan buku ini. Akhir sekali, tidak lupa juga ucapan ribuan terima kasih kepada ahli-ahli keluarga yang telah banyak memberi sokongan padu dan semangat dalam menjayakan buku ini. Kepada isteri Mariati Bt. Ramli, dan anak-anak saya, Athirah dan Ahmad Ashraf yang banyak berkorban, memahami tugas saya sebagai pensyarah yang banyak menghabiskan masa dengan buku-buku dan kerja-kerja pentadbiran, pengajaran dan penulisan, saya ucapkan ribuan terima kasih.

Profesor Madya Dr. Mohd Rafi Yaacob

Fakulti Keusahawanan dan Perniagaan

Universiti Malaysia Kelantan

Julai 2012

DEDIKASI

Untuk arwah ayah dan ibu, semoga Allah mencucuri rahmat ke atas roh mereka. Abah dan Ma yang mendidik kami dengan baik, memberi kasih sayang sepenuhnya hingga akhir sepanjang hayat, dan sentiasa berdoa untuk kebaikan kami.

SENARAI SINGKATAN

AMW	- Ahli Majlis Wanita
CFC	- Chlorofluorocarbon
JAS	- Jabatan Alam Sekitar
KPKT	- Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan
KS	- Kitar Semula
MBPJ	- Majlis Bandaraya Petaling Jaya
MPKB	- Majlis Perbandaran Kota Bharu
NGOs	- Pertubuhan Bukan Kerajaan
PBT	- Pihak Berkuasa Tempatan
PMKS	- Perusahaan Mikro, Kecil Dan Sederhana
PMR	- Penilaian Menengah Rendah
SD	- Sustainable Development
SPM	- Sijil Pelajaran Malaysia
TEKUN	- Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga
UPSR	- Ujian Penilaian Sekolah Rendah
WCED	- World Commission On Environment And Development

KATA PENGANTAR

Buku berkaitan dengan Usahawan Dan Keusahawanan Kitar Semula di Kelantan dan Terengganu ditulis berdasarkan penyelidikan yang melibatkan usahawan mikro, kecil dan sederhana yang terlibat dalam keusahawanan kitar semula. Kedua-dua negeri ini dipilih kerana mereka mempunyai peratus kaum Melayu yang tertinggi di Malaysia. Industri kitar semula pula dipilih kerana masih lagi jarang kaum Melayu yang terlibat, jika adapun ianya masih belum banyak maklumat tentang aktiviti yang dijalankan. Selain itu industri kitar semula amat menarik dikaji kerana aktiviti perniagaan ini yang bukan sahaja memberi sumbangan kepada ekonomi tetapi juga kepada alam sekitar yang berkembang dengan pesat di Malaysia pada masa ini dan pada masa akan datang akan menjadi industri yang mampu bersaing dengan industri-industri lain yang telah sedia ada.

Maklumat yang dikumpul dalam buku ini adalah berdasarkan temubual secara bersemuka dengan dua puluh satu usahawan kitar semula di kedua-dua negeri tersebut. Matlamat buku ini ialah memberi maklumat tentang profil usahawan, penglibatan usahawan dalam perniagaan kitar semula, cabaran yang dihadapi dan kefahaman usahawan tentang kepentingan industri kepada alam sekitar. Selain itu buku ini juga mengkategorikan usahawan kitar semula yang sudah dan belum berjaya dan mengenalpasti ciri-ciri usahawan berjaya. Disamping itu menunjukkan model-model hubung kait faktor-faktor kejayaan dan faktor penting dalam keusahawanan kitar semula di Kelantan dan Terengganu.

Secara umumnya didapati permulaan penglibatan usahawan Melayu dalam perniagaan kitar semula ini melalui empat cara. Pertama melalui perniagaan kitar semula keluarga, kedua melalui pengalaman bekerja dengan syarikat kitar semula, ketiga melalui pengaruh kawan-kawan mahupun saudara mara dan akhir sekali melalui cetusan idea sendiri apabila melihat orang lain menjalankannya.

Dari aspek jenis bahan kitar semula, usahawan terlibat dengan besi lusuh, botol plastik, aluminium, kertas, tembaga, botol kaca dan kereta terpakai. Manakala motivasi mereka untuk menjalankan perniagaan kitar semula pula adalah didorong kuat oleh faktor kewangan yang mana perniagaan kitar semula boleh menghasilkan wang yang lumayan dan amat menguntungkan. Bertentangan dengan motivasi usahawan kitar semula di negara maju, didapati tiada usahawan kitar semula Melayu yang terlibat dalam aktiviti ini menjalankan perniagaan mereka kerana motivasi alam sekitar. Oleh sebab itu tidak menghairankan apabila ditanya sumbangan aktiviti ini kepada alam sekitar, keseluruhan usahawan kitar semula tidak sedar bahawa perniagaan yang mereka ceburi ini menyumbang kepada pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar. Hal ini tidak memerlukannya kerana didapati mereka menjalankan perniagaan kerana faktor tolakan iaitu kepayahan hidup dan matlamat untuk perniagaan ialah untuk mendapatkan keuntungan. Lagipun rata-rata usahawan dalam kajian ini tidak mempunyai pendidikan tinggi dan kurang berpengetahuan dalam aspek alam sekitar.

Buku ini juga mendapati banyak cabaran yang terpaksa dilalui oleh usahawan Melayu yang menceburi bidang kitar semula. Pertama dari segi harga bahan kitar semula yang turun naik mengikut pasaran dunia menyebabkan mereka terpaksa menanggung risiko kerugian jika membeli bahan sewaktu harga mahal dan menjual kepada pusat pengumpul yang lebih besar ketika harga bahan kitar semula rendah. Oleh kerana memerlukan wang untuk aktiviti sehari-hari, tidak ramai usahawan yang sanggup menyimpan bahan kitar semula dalam waktu yang lama dan terpaksa menjual pada waktu yang rendah, kedua, masyarakat Melayu di Pantai Timur, masih baru dan tidak berpengalaman tentang selok-belok bidang ini yang rata-rata dimonopoli oleh usahawan kaum India dan Cina. Kekurangan pengalaman dan ilmu perniagaan menyebabkan mereka tidak dapat bersaing dan mendapat keuntungan yang sepatutnya.

Ketiga, dari segi reputasi perniagaan kitar semula yang agak negatif. Masyarakat masih belum boleh menerima industri ini sepenuhnya. Apabila disebut industri kitar semula, kebanyakan

orang akan mengaitkannya dengan kekotoran, sampah, premis yang tidak terurus dan juga kecurian. Industri ini masih belum mampu menarik minat ramai usahawan dan dianggap tidak mempunyai masa depan yang cerah. Mentaliti masyarakat yang sebegini menyebabkan kesukaran usahawan untuk mendapatkan pinjaman bank, kerana pihak bank masih belum yakin sepenuhnya terhadap industri ini. Keempat dari segi kesukaran mendapatkan pekerja yang ingin bekerja dalam industri. Oleh kerana industri ini memerlukan penggunaan fizikal yang banyak dan bekerja dengan sampah dan bahan buangan ianya menjadi pilihan pekerjaan yang terakhir. Tidak hairanlah sesetengah usahawan kitar semula mengambil kerja asing. Kelima ialah isu kecurian berkaitan bahan kitar semula. Mereka yang tidak bertanggungjawab mendapat bahan kitar semula dengan cara yang tidak mengikut lunas undangan-undangan untuk mendapat keuntungan cepat. Usahawan mengakui walau bagaimanapun berhati-hatinya mereka, mereka pasti membuat kesilapan membeli barang curi. Jika barang yang mereka beli adalah barang curi, mereka akan didakwa di mahkamah. Tidak hairanlah majoriti usahawan kitar semula pernah dan sedang menghadapi dakwaan memiliki barang curi. Inilah dilema yang perlu dihadapi oleh mereka yang ingin menceburi perniagaan ini. Cabaran terakhir sekali ialah kesukaran mendapatkan lesen dari pihak polis kerana industri dipantau oleh pihak berkuasa kerana masalah kecurian bahan terpakai terutamanya besi lusuh, aluminium dan tembaga. Sesetengah daripada mereka menunggu waktu yang lama untuk mendapatkan lesen. Pihak polis hanya memberi lesen jika mereka yakin usahawan menjalankan perniagaan dengan jujur dan tiada laporan dari pihak orang ramai berkaitan pembelian barang curi dilakukan.

Beberapa cadangan telah dibuat dalam buku ini kepada pembuat dasar termasuklah Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Jabatan Alam Sekitar (JAS). Antara cadangannya perlu premis kitar semula ditempatkan di kawasan khas terutamanya kawasan perindustrian supaya ia tidak mengganggu kesejahteraan masyarakat setempat sama ada di kawasan perumahan maupun di kawasan perniagaan. Manakala cadangan kepada usahawan kitar semula pula, mereka

perlu lebih teliti dan cermat dalam membuat pembelian. Ada keskes didapati usahawan kitar semula membeli barang yang disyaki curi terutamanya bahan yang mahal seperti wayar tembaga tanpa mengambil nombor kad pengenalan penjualnya. Usahawan kitar semula juga perlu mengurus premis mereka supaya lebih kemas dan teratur kerana ia boleh menaikkan imej perniagaan tersebut. Kepada masyarakat, dicadangkan agar masyarakat itu sendiri perlu peka kepada isu alam sekitar dan mempunyai sifat yang positif kepada aktiviti mesra alam, mereka seterusnya perlu memupuk tabiat kitar semula untuk memudahkan usahawan kitar semula mengumpul bahan kitar semula untuk kebaikan bersama.

Diharap maklumat yang dikumpul, dikupas dan dibincangkan dalam buku ini mampu menyuntik minat usahawan dan siswa yang menjadi bakal usahawan untuk mencebur diri dalam keusahawanan kitar semula dan keusahawanan mesra alam kerana prospek perniagaan yang cerah dan sumbangannya yang besar kepada alam sekitar. Kepada pensyarah dan pelajar keusahawanan dan perniagaan di Institusi Pengajian Tinggi (IPT) awam mahupun swasta, buku ini boleh dijadikan rujukan dan juga kajian kes, memberi sumbangan pengetahuan yang bermanfaat dalam pengajaran dan pembelajaran. Disamping itu buku ini berguna kepada pelajar yang menggunakan teori keusahawanan kerana ia memberi gambaran tentang usahawan dan keusahawanan. Umumnya, negara kita masih lagi kekurangan kes berkaitan dengan usahawan dan keusahawanan, terutamanya di kalangan usahawan Melayu. Kekurangan ini menyebabkan kebanyakan pensyarah menggunakan buku dari luar negara dan mengambil contoh usahawan luar negara dalam pengajaran ilmu keusahawanan. Ini menyebabkan pengajaran dan pembelajaran menjadi tidak menarik kerana pelajar tidak dapat memahami dan menghayati kes yang diberikan, lagipun keadaan sosial, budaya, politik dan ekonomi mereka yang banyak berbeza dengan negara kita.

Kepada masyarakat pada umumnya buku ini memberi kefahaman kepada mereka berkaitan dengan usahawan dan keusahawanan di kalangan usahawan Melayu. Pemahaman tentang keusahawanan amat penting bukan sahaja kepada usahawan tetapi juga kepada

masyarakat kerana ia akan menjadi asas untuk membantu usahawan Melayu. Contohnya seseorang pegawai bank dapat memahami masalah-masalah yang dihadapi oleh usahawan Melayu dalam perniagaan mereka dan cuba membantu semampu yang boleh. Begitu juga dengan pihak berkuasa tempatan yang memberi lebih ruang dan prasarana untuk usahawan Melayu untuk lebih bersaing. Peranan ibu bapa yang mengalakkan dan mendokong anak-anak menceburi diri dalam dunia keusahawanan juga penting. Buat masa ini tidak ramai ibu bapa yang optimistik dan memberi galakan sepenuhnya apabila anak mereka tidak ingin makan gaji dan mahu menjadi usahawan. Sokongan yang diberikan oleh masyarakat ke atas usahawan Melayu menunjukkan mereka faham tentang keusahawanan dan seterusnya menyokong merealisasikan masyarakat keusahawanan di masa akan datang. Faktor ini menjadi prasyarat ke arah pembentukan ekonomi yang kreatif dan inovatif.

ISI KANDUNGAN

KATA ALUAN NAIB CANSELOR UMK	iii
PENGHARGAAN	v
DEDIKASI	vi
SENARAI SINGKATAN	vii
KATA PENGANTAR	viii
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI GAMBAR	xiv
SENARAI RAJAH	xvi
BAB 1 PENGENALAN USAHAWAN DAN KEUSAHAWANAN MESRA ALAM	1
BAB 2 MASALAH ALAM SEKITAR DAN KITAR SEMULA	11
BAB 3 PROFIL USAHAWAN KITAR SEMULA	34
BAB 4 BAHAN-BAHAN DAN HARGA BARANGAN KITAR SEMULA	62
BAB 5 PENGLIBATAN DAN MOTIVASI USAHAWAN	71
BAB 6 CABARAN DAN STRATEGI USAHAWAN KITAR SEMULA	84
BAB 7 USAHAWAN KITAR SEMULA, ALAM SEKITAR DAN PROSPEK PERNIAGAAN	99
BAB 8 MODEL USAHAWAN KITAR SEMULA	104
RUJUKAN	124

SENARAI JADUAL

Jadual	Perkara	Halaman
Jadual 1:	Harga Barang Yang Boleh Dikitar Semula Mengikut Jenis Bahan	20
Jadual 2:	Pengurangan Yang Di Perolehi Daripada Aktiviti Kitar Semula	31
Jadual 3:	Profil Usahawan Kitar Semula	34
Jadual 4:	Perbezaan Antara Usahawan Kitar Semula Berjaya Dan Belum Berjaya	105

SENARAI GAMBAR

Gambar	Perkara	Halaman
Gambar 1:	Penyediaan Tong Kitar Semula Di Pusat Membeli Belah Dijalankan Bersama Kempen Kitar Semula	23
Gambar 2:	Kempen Kurangkan Penggunaan Plastik Di Pusat Membeli Belah di Kuala Lumpur	23
Gambar 3:	Scavengers Di Kota Jakarta	26
Gambar 4:	Scavenger Kitar Semula Di Bandung, Indonesia Yang Menggunakan Kereta Sorong Untuk Mengangkut Kertas Kotak	27
Gambar 5:	Forklift Adalah Kenderaan Biasa Digunakan Dalam Perniagaan Kitar Semula	36
Gambar 6:	Mesin Pemampat	45

Gambar 7:	Mesin Penghancur Plastik Kepada Kepingan Kecil	46
Gambar 8:	Plastik Yang Telah Siap Diproses	46
Gambar 9:	Mesin Penghancur - Plastik Dipotong Kepada Kepingan Yang Nipis	51
Gambar 10:	Kertas Yang Diperolehi Dari Pelanggan Akan Dipilih Mengikut Kategori. Forklift Diguna Untuk Memudahkan Mengangkat Kertas Untuk Digredkan	51
Gambar 11:	Bahan Kitar Semula Di Atas Lori Kecil Ditimbang Di Premis Kitar Semula	59
Gambar 12:	Kitar Semula Plastik	63
Gambar 13:	Kertas Kitar Semula Diletak Ditempat Berbungung Sementara Menanti Untuk Diangkut Ke Kilang Memproses Kertas	63
Gambar 14:	Kitar Semula Kertas Kad bod	63
Gambar 15:	Kitar Semula Botol Plastik	64
Gambar 16:	Kitar Semula Besi	64
Gambar 17:	Longgokan Besi Yang Belum Diasingkan	64
Gambar 18:	Kitar Semula Kereta Terpakai	65
Gambar 19:	Sebahagian Komponen Kitar Semula Kereta Terpakai	65
Gambar 20:	Kitar Semula Botol Kaca	66
Gambar 21:	Kitar Semula Tayar Terpakai Kelihatan Tayar Yang Telah Dipotong Diletak Dibahagian Kanan	67

SENARAI RAJAH

Rajah Perkara	Halaman
Rajah 1: Komposisi Sisa Pepejal Isi Rumah Di Malaysia	21
Rajah 2: Hierarki Pengurusan Sisa Pepejal	25
Rajah 3: Model Usahawan Melayu Kitar Semula Yang Berjaya	108
Rajah 4: Ciri-Ciri Usahawan Melayu Kitar Semula Berjaya	111
Rajah 5: Model Cabaran Usahawan Kitar Semula	115
Rajah 6: Faktor Kejayaan Usahawan Kitar Semula	118
Rajah 7: Faktor Penyebab Usahawan Melayu Menceburji Bidang Kitar Semula	121

BAB 1

PENGENALAN USAHAWAN DAN KEUSAHAWANAN MESRA ALAM

Bab Pengenalan Usahawan dan Keusahawanan Mesra Alam ini terbahagi kepada dua. Pertama melihat kepada aspek keusahawanan itu sendiri. Kedua melihat secara khusus kepada keusahawanan mesra alam. Dalam bahagian ini pembaca akan lebih memahami makna usahawan dan usahawan mesra alam termasuk kitar semula, motivasi usahawan terlibat dalam perniagaan tersebut, dan menerangkan apakah aktiviti perniagaan kitar semula yang dijalankan oleh seorang usahawan mesra alam.

Definisi Usahawan

Usahawan adalah individu paling dinamik dan lebih bersedia untuk berhadapan dengan ketidaktentuan dalam usaha mereka dalam mengejar sesuatu kejayaan melalui penubuhan entiti perniagaan sama ada barang atau perkhidmatan. Usahawan ini adalah golongan yang penting dalam pembangunan sesuatu masyarakat termasuklah dalam sektor ekonomi. Membangun atau tidak sesebuah negara bergantung kepada indeks keusahawanan penduduknya. Semakin tinggi indeks keusahawanan penduduk semakin maju negara tersebut. Menurut Rostow (1971 dipetik dalam Nor Aishah Buang 2006) sesebuah negara yang bergerak daripada sistem ekonomi tradisional kepada sistem ekonomi pasaran bebas didorong oleh kewujudan beberapa kolompok dalam masyarakat yang bersedia untuk menerima inovasi yang dicetuskan oleh usahawan melalui produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada masyarakat.

Menurut Aziz Yusof (2010), di dalam bukunya mengatakan bahawa istilah usahawan merupakan gabungan daripada tiga perkataan iaitu “entre”, “pre”, dan “neur”. Dalam bahasa latin iaitu “entre” bermaksud “entre”, “pre” bermaksud “before” dan “neur” bermaksud “nerve center”. Daripada perkataan ini usahawan telah didefinisikan

sebagai seorang yang masuk ke alam perniagaan tidak kira apa bentuk perniagaan sekali pun dan dalam masa yang sama bersaing untuk terus mengukuhkan lagi perniagaan yang dijalankan. Oleh itu, usahawan telah diterima sebagai individu yang mengenalpasti peluang-peluang perniagaan yang ada dan seterusnya merebut peluang tersebut sebelum orang lain menyedari terdapatnya peluang sedemikian.

Isreal M. Kirzner (1965 dipetik dalam Nor Aishah Buang, 2006), mendefinisikan usahawan sebagai seseorang yang sentiasa peka terhadap peluang-peluang yang tidak disedari oleh orang lain. Usahawan akan mengambil tindakan secara kreatif dan inovatif untuk menjana keuntungan. Beliau juga mengatakan, usahawan bukan sahaja bertindak sebagai pengambil risiko dan membuat sesuatu pembaharuan (inovator) beliau juga dapat meramalkan masa depan dan jika pandangannya benar, penyusunan semula sumber akan dilakukan untuk meningkatkan kepuasan pengguna melalui keberkesan teknologi. Di samping itu juga, mereka dilihat sebagai berperanan untuk meningkatkan taraf hidup masyarakat setempat melalui aktiviti perniagaan mereka. Mereka juga berperanan membangunkan industri sokongan. Ini secara tidak langsung akan membantu mempercepatkan lagi pertumbuhan masyarakat perdagangan dan perindustrian.

Seterusnya, menurut Ab. Azizi Yusof (2010) usahawan juga dikatakan mempunyai kompetensi keusahawanan iaitu kemampuan dan kemahiran diri yang tinggi untuk melaksanakan fungsi-fungsi keusahawanan dengan berkesan. Kemampuan dan kemahiran diri mereka ini jauh lebih tinggi dan cekap daripada orang lain yang mempunyai pengetahuan dan kelulusan yang sama dengan mereka. Selain itu, sikap kesungguhan dan kesediaan mereka untuk berkorban sama ada dari segi kewangan mahupun masa dan tenaga juga tidak boleh dipertikaikan. Sikap usahawan yang sentiasa bersedia untuk memimpin bukan dipimpin juga merupakan faktor penentu dalam sesuatu perniagaan yang dijalankan oleh usahawan.

Selain itu juga usahawan seperti mana yang diketahui, merupakan

seorang yang kreatif dan inovatif dan mempunyai daya pemikiran dan daya imaginasi yang tinggi serta mempunyai kebolehan untuk mencipta sesuatu yang unik dan kreatif yang tidak mampu dilihat oleh orang lain. Terdapat banyak kajian yang menunjukkan bahawa personaliti mempunyai hubungan yang signifikan dengan kerjaya sebagai usahawan. Menurut Ab. Azizi Yusof (2009) individu yang layak digelar usahawan mempunyai enam sifat utama iaitu pertama mereka gigih mencari peluang perniagaan dan merealisasikan nilai-nilai keusahawanan sebagai satu cara hidup. Sifat kedua yang layak dipanggil sebagai usahawan adalah mereka yang melakukan sesuatu aktiviti tanpa mengharapkan keuntungan segera. Tiada jalan singkat untuk menjadi usahawan berjaya. Selain itu juga, usahawan adalah mereka yang sedar akan sumber terhad yang mereka ada dan apabila memperolehi sesuatu sumber mereka akan menambah nilai secara optimum dan mereka juga memahami tentang pengurusan dan mengamalkan perancangan strategik. Tidak menghairankan mereka yang digelar usahawan juga sentiasa sedia menjadi contoh dalam segala tindakan yang dilakukan dan mengetahui sumbangannya kepada masyarakat, negara dan agama.

Definisi Usahawan Mesra Alam

Usahawan mesra alam lebih sinonim kepada usahawan yang mementingkan alam sekitar bukan keuntungan semata-mata. Tetapi perlulah diingat usahawan kitar semula seperti usahawan lain turut mementingkan keuntungan daripada aktiviti perniagaan mereka. Menurut Mohd Rafi (2007) terdapat pelbagai istilah yang digunakan ke atas usahawan yang mementingkan alam sekitar, dalam bahasa Inggeris antaranya ialah *enviropreneurship*, *environmental entrepreneurship*, *green entrepreneur*, *sustainable entrepreneur*, *enviro-capitalist* dan *eco-preneurs*. Dalam istilah bahasa Melayu pula, istilah yang paling hampir kepada keusahawanan yang cakna ataupun peka kepada alam sekitar ialah usahawan mesra alam. Walau bagaimanapun, berdasarkan istilah Inggeris di atas, ada beberapa nama yang boleh diguna pakai untuk menamakan usahawan ini: dalam bahasa Indonesia antaranya eko-usahawan, usahawan hijau, usahawan wira alam dan usahawan lestari.